

Kool sai õpetajate palgalisa asemel lisatunnid

HARIDUS: Puudulik keeleoskus tõmbab õppetööle pidurit

Kohtla-Järve Järve gümnaasium lootis pääseda nende koolide sekka, mille õpetajatele maksab riik lisatasu, aga sai rahasüsti eestikeelseks tugiõppeks. Olukorras, kus 40 protsenti õpilastest on venekeelsetest või segaperedest, kulub see marjaks ära.

SIRLE SOMMER-KALDA

sirle@pohjarannik.ee

Haridus- ja teadusministeerium maksab 30 protsendi suurust lisatasu Narva eesti gümnaasiumi ja Sillamäe eesti põhikooli õpetajatele. Päevakorral on olnud ka palgalisa laienemine Kohtla-Järve Järve gümnaasiumile, ent siiani pole selleni jõutud.

"Kui jutule ei järgnenud midagi, küsisin ministeeriumist, kas saame äkki toetust eestikeelse tugiõppe läbiviimiseks," meenutas Järve gümnaasiumi direktor Anne Endjärv. Mullu kevadel jõutigi kokkuleppele ning alates **2013 aprillist** algasid eesti keele lisatunnid eelkoolist kuni 10. klassini.

2014. aastal suurenes ministeeriumi toetus 25 000 eurole. Tugiõpe laienes gümnaasiumi lõpuni ja tundide arv nädalas kasvas 51lt 65ni. Lisatundidesse on haaratud 15 õpetajat ja **145** õpilast (**koos 6-aastaste eelkooliga**).

"Õpetajatele on see küll lisatöö, aga ka lisatasustatud. Arvan siiski, et kõige rohkem võidavad sellest lapsed. Tugiõppega üritame pikendada seda aega, mil lapsed on eestikeelses keskkonnas," rääkis Endjärv.

Tunniväline ja vabatahtlik

Lapsi, kes koolivälisel ajal suhtlevad pere ja sõpradega vene keeles, on Järve gümnaasiumis 21 protsenti. 19 protsenti õpilastest on segaperedest ja 60 protsenti eestlased. Seda näitas 2012. aastal koolis tehtud küsitlus.

"Vanem eeldab, et kui ta paneb lapse eesti kooli, siis ta saab keele selgeks. Tihti käib repetiitor koju, aga kui laps võib keeletunde koolis saada ja riigi kulul, siis miks mitte? Seda enam, et puudulik keeleoskus pidurdab õppetööd ja kannatajaks on eesti lapsed," arutles Endjärv.

Tugiõpe on tunniväline ja vabatahtlik, aga neid, kes kohal ei käi, on mõned üksikud. "Üldiselt käiakse rõõmuga, detsembriski küsiti, kas tunnid ikka jätkuvad. Õpilased on ära tundnud, et seda on neile vaja," rõõmustas direktor.

Eelkoolis keskendutakse olmekeelele ja sõnavara laiendamisele läbi tegevuste. Algklassides tuleb juurde tekstiloome ja funktsionaalne lugemine, põhikooli vanemates klassides lisandub grammatika.

Endjärve sõnul näitab kogemus, et puuduliku keeleoskuse tõttu valmistavad suuri raskusi matemaatika tekstülesanded. "Eesti laps loeb tekstülesande läbi ja hakkab lahendama, aga vene laps mõtleb, mida ta peab tegema."

Laustoetamisest tõhusam

Haridus- ja teadusministeeriumi üldharidusosakonna juhataja Irene Käosaar arvas, et lisatunnid on õpetajate laustoetamisest isegi tõhusamad, aidates kaasa õppeprotsessi latusamale kulgemisele.

"See paneb kooli sellisesse seisu, kus peab läbi mõtlema, mis mahus milliseid tegevusi teha. 30 protsendi suurust palgalisa makstakse nendes piirkondades, kus eestlased on lausvähemuses ja on äärmiselt raske leida professionaalseid eestikeelseid õpetajaid. Kohtla-Järve jääb teise kategooriasse, aga kuna koolis käib hästi palju vene lapsi, siis tuleb mõelda lisategevusi. Järve gümnaasium teeb selles mõttes eesmärgipärasemat tööd ja meie hinnangul on raha sihipäraselt kasutatud."

Ministeeriumi ametnik pidas oluliseks, et algklassides annavad lisatunde klassijuhatajad, kes tunnevad lapsi kõige paremini. "Viis lisatundi nädalas teeb umbes sama välja kui 30 protsendi suurune palgalisa," nentis ta. "Tõstatasime küll küsimuse, kas laste koormus ei lähe liiga suureks, aga see on lastevanemate suur soov."

Käosaar tõdes, et järjest enam valivad venekeelsed lapsevanemad oma lastele kooli, kus õppekeel on eesti keel. "Ida-Virumaa toob sellesse vaatesse oma spetsiifika, sest siin on vene emakeelega õpilaste protsent suurem kui teistes maakondades ning seega on mitmes linnas juhtunud see, et eesti õppekeelega koolides on pea pool õpilastest eesti keelest erineva emakeelega."

Seetõttu on ministeerium pakkunud õpetajatele ja koolidele koolitusi ning nõustamist, vajadusel toetatud ka eesti keele lisaõpet lastele, kes seda vajavad. "Praegu on see toimumas vajaduspõhiselt ja seda mitte ainult Ida-Virumaal, kuigi selles maakonnas on tõesti vajadus sellisele toetusele kõige suurem."

FOTO

Algklassides on 4-5 täiendavat eesti keele tundi nädalas ja neid annab oma õpetaja, kes lapsi kõige paremini tunneb. Pildil õpetaja Koidu Raidma ja 2. klass.